

[Axel Kristensen.]

med England, at den agter at betale vor valutagæld til England tilbage indenfor en vis frist, og regeringen gør det uden overhovedet at have drøftet det med oppositionspartierne, i hvert fald uden at have drøftet det med mit parti. Vi for vor part mener, at dette er forkert.

Forleden, på et møde i studenterforeningen, udtalte handelsministeren, at man ikke havde forpligtet sig til denne tilbagebetaling, men statsministeren siger i sin åbningstale i år:

„Hertil kommer, at Danmarks valutagæld til England yderligere må nedbringes i det kommende år i overensstemmelse med den tilkendegivelse, der herom er fremsat under de seneste dansk-engelske handelsforhandlinger.“

Ministeriets begrundelse for tilbagebetaling er efter vor opfattelse forkert. Jeg har allerede sagt noget om valutareserve og vil blot gøre opmærksom på, at det ikke giver nogen valutareserve at betale af på Englandsgælden, idet denne valuta jo ikke bliver til rådighed senere. Det havde været rimeligere, hvis man ikke bør udnytte hele importevnen, da at bruge hele den engelske valuta og så få nogle tilgodehaver i lande, hvorfra vi nu får vigtige varer, men hvortil vi måske senere vil have svært ved at opretholde vor eksport. Vi mener ikke, at valutagælden til England vil betyde noget i spørgsmålet om ad åre at få vekslet sterling til dollar. Det vil være et spørgsmål om Englands behov for vore varer, og om det evner at betale i dollar, og der er vist ingen grund til at tro, at det kan ske om få år. Regeringen burde have fået vor gæld til England indefrosset, som England har fået sin gæld til andre lande indefrosset. Efter den interesse, England har vist i at sælge til Danmark, må jeg mene, at regeringen har undladt at udnytte en oplagt chance. Regeringen har i hvert fald ikke prøvet herpå, og herved er der efter min mening begået en alvorlig fejl.

Ved udarbejdelsen af listen over, hvilke varer vi vil købe for Marshallpengene, ved udarbejdelsen af langtidsprogrammet binder regeringen den danske stat uden på forhånd at have forhandlet med oppositionen eller vareforsyningsudvalget og uden at give os virkelige oplysninger. Man skriver

f. eks. i langtidsprogrammet angående forhandlingerne med de øvrige skandinaviske lande:

„Spørgsmålet om udbygning af produktionskapaciteten på forskellige områder har været gjort til genstand for drøftelser med de øvrige skandinaviske lande, og der er herved tilrettelagt rammer for et samarbejde fremover om alle spørgsmål af denne art.“

Det vil sige, at regeringen overfor Marshallkomiteen i Paris erklærer, at der er truffet aftale mellem de skandinaviske lande om en produktionsfordeling. Anderledes kan det ikke forstås. Hvorledes vil regeringen sikre en sådan produktionsfordeling uden gennem indgreb i erhvervslivet, og med hvilken ret forpligter regeringen sig hertil uden rigsdagens samtykke?

Endvidere har det været umuligt for partierne at få et virkeligt materiale til bedømmelse af den økonomiske situation, for jeg må tilstå, at det at få en maskinskrevet folio-side med eet eneste tal om Danmarks eksport ikke efter min opfattelse kan kaldes virkelig information. Og det er ikke af vanvare, at regeringen er kommet i den situation.

Den 16. september skrev jeg til formanden for rigsdagens vareforsyningsudvalg, det ærede medlem hr. Einer-Jensen, bl. a.:

„Endvidere ville jeg finde det rimeligt, om vi fra handelsministeren fik en redegørelse for, hvilke ændringer forholdene har medført i balanceplanen, samt hvilken ændring Marshallplanen vil medføre for balanceplanen. Da det af pressen fremgår, at man i ministeriet er ved at udarbejde planer for, hvilke ønsker man vil fremsætte ved den kommende Marshallkonference i Paris,“

— det var altså langtidsprogrammet, det drejede sig om —

„vil jeg gerne gøre opmærksom på, at det vel må være en selvfølge, at vort udvalg får lejlighed til at tage stilling til et sådant forslag, inden sagen er ført så langt frem, at der ikke kan foretages ændringer.“

Da jeg på det førnævnte møde i studenterforeningen bebrejdede den højtærede handelsminister, at langtidsprogrammet var sendt uden at blive forelagt vareforsyningsudvalget, udtalte den højtærede minister, at det var kun en skitse, og at det skulle til